

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 3685

Warszawa, 16 czerwca 2010 r.

Szanowny Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Panią poseł Marię Nowak.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Andrzej Bętkowski; (-) Antoni Błądek; (-) Jan Bury s. Antoniego; (-) Aleksander Chłopek; (-) Zbigniew Chmielowiec; (-) Daniela Chrapkiewicz; (-) Zbigniew Dolata; (-) Bartłomiej Dorywalski; (-) Jan Dziedziczak; (-) Jacek Falfus; (-) Zbigniew Girzyński; (-) Mieczysław Golba; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Kazimierz Hajda; (-) Beata Kempa; (-) Izabela Kloc; (-) Lech Kołakowski; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Zbigniew Kozak; (-) Leonard Krasulski; (-) Marek Kwitek; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Marzena Machałek; (-) Barbara Marianowska; (-) Mirosława Masłowska; (-) Beata Mazurek; (-) Kazimierz Moskal; (-) Jacek Osuch; (-) Stanisław Ożóg; (-) Anna Paluch; (-) Marek Polak; (-) Krzysztof Popiołek; (-) Jan Religa; (-) Józef Rojek; (-) Jarosław Rusiecki; (-) Krzysztof Sońta; (-) Andrzej Szlachta; (-) Stanisław Szwed; (-) Adam Śnieżek; (-) Robert Telus; (-) Ryszard Terlecki; (-) Grzegorz Tobiszowski; (-) Teresa Wargocka; (-) Jan Warzecha; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Tadeusz Wita; (-) Sławomir Worach; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Marzena Dorota Wróbel; (-) Wojciech Szczęsny Zarzycki; (-) Sławomir Zawiślak; (-) Łukasz Zbonikowski; (-) Maria Zuba; (-) Wojciech Żukowski.

USTAWA

z dnia.....2010 r.

o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze

Art. 1. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze w art. 63 ust. 1 po pkt. 3 dodaje się pkt. 4:

„4) mienie w postaci zakładowych lokali mieszkalnych, obejmujące wszelkie zasoby lokalowe upadłego, zamieszkiwane bądź zajmowane na zasadach najmu tytularnego przez pracowników upadłego i ich rodziny.”

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy zakłada wyłączenie z masy upadłości mienia w postaci zakładowych lokali mieszkalnych, obejmującego wszelkie zasoby lokalowe upadłego, zamieszkiwane bądź zajmowane na zasadach najmu tytularnego przez pracowników upadłego i ich rodziny.

Niniejsza zmiana ma na celu uniknięcie szkodliwych z punktu widzenia społecznego i ekonomicznego, negatywnych skutków krzywdzących pracowników zjawiska niesprawiedliwości jakie obecnie ma miejsce wobec mieszkańców.

Projekt spełnia oczekiwania najemców mieszkań zakładowych umożliwiając im nabycie najmowanego mieszkania, przeciwdziałając sprzedaży mieszkań wraz z najemcami lub przejściu na wierzytelności przez osoby trzecie, a także przyczyniłyby się do ograniczenia zjawiska eksmisji i bezdomności, które dotyka najemców byłych mieszkań zakładowych. O ile w odniesieniu do najemców mieszkań zakładowych są regulacje ustawowe zabezpieczające ich prawa, chociaż nie całkiem skutecznie, o tyle tych praw pozbawiani są najemcy lokali mieszkalnych przedsiębiorstw będących w upadłości. U podstaw prawnych uregulowania problemu legła przesłanka, że mieszkania te faktycznie stanowiły własność, ponieważ [ostały faktycznie z funduszu pracowniczego. W ramach tego funduszu został utworzony fundusz mieszkaniowy na podstawie ustawy z 1961 roku. Te mieszkania stanowiły więc własność załogi i pozostawały tylko w zarządzie przedsiębiorstw. Ustawą z 12.10.1994 roku o zasadach przekazywania zakładowych budynków mieszkaniowych przez przedstawicieli przedsiębiorstw stwierdza wyraźnie, że te mieszkania nie wchodzi w skład majątku przedsiębiorstw państwowych w rozumieniu art. 55 KC, a więc są własnością załogi.

Zasady powyższej ustawy ustawodawca uściślił ustawą z dnia 15 grudnia 2000 roku o zasadach zbywania mieszkań będących własnością przedsiębiorstw państwowych, 7 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw dotyczących...

Potwierdził je także SN w wyroku z 27 sierpnia 2008 roku potwierdzając że najemcy mieszkań zakładowych są pierwszymi właścicielami.

Sytuacja kryzysu gospodarczego sprzyja upadłości przedsiębiorstw państwowych wraz z objęciem masą upadłości opisane wyżej zakładowe lokale

mieszkalne. W celu stworzenia prawnych warunków dla syndyka wyłączenia mieszkań z masy upadłości i umożliwienia najemcom ich nabycia przedkładamy projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe i naprawcze.

Z uwagi na powyższe przedmiotowa regulacja rodzi pozytywne skutki społeczno-gospodarcze. Ponadto, projekt ustawy nie pociąga za sobą żadnych skutków finansowych dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego i jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 24 czerwca 2010 r.

BAS-WAPEiM-1109/10

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Maria Nowak)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47 i Nr 81, poz. 998 oraz z 2010 r. Nr 10, poz. 87) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje zmianę art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361). Zmiana zakłada rozszerzenie katalogu składników mienia wyłączonych z masy upadłości. Zgodnie z projektem do masy upadłości nie będzie wchodzić także mienie w postaci zakładowych lokali mieszkalnych, obejmujące wszelkie zasoby lokalowe upadłego, zamieszkiwane bądź zajmowane na zasadach najmu tytularnego przez pracowników upadłego i ich rodziny.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na przedmiot projektu (prawo upadłościowe) należy wskazać rozporządzenie Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz. Urz. WE L 160 z 30.6.2000 r., str. 1, ze zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 19, t. 1, str. 191).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1346/2000 stosuje się do zbiorowych postępowań przewidujących niewypłacalność dłużnika, które obejmują całkowite lub częściowe zajęcie majątku dłużnika oraz powołanie zarządcy. Rozporządzenie reguluje kwestie dotyczące właściwości w zakresie

wszczynania postępowań upadłościowych oraz wydawania orzeczeń bezpośrednio na podstawie postępowań upadłościowych i ściśle związanych z takimi postępowaniami. Zawiera także przepisy dotyczące uznawania orzeczeń oraz zasad ustalania prawa właściwego dla postępowania upadłościowego. Rozporządzenie nie wprowadza jednolitego postępowania upadłościowego na terytorium Unii Europejskiej, pozostawiając państwom członkowskim swobodę w tej dziedzinie. W zakresie dotyczącym właściwości terytorialnej organów, uznawania orzeczeń oraz ustalania prawa właściwego, rozporządzenie wprowadza zasady, które stosuje się wprost na terytorium państw członkowskich UE. W szczególności art. 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że dla postępowania upadłościowego i jego skutków właściwe jest co do zasady prawo państwa członkowskiego, w którym zostaje wszczęte postępowanie. Prawo tego państwa określa przesłanki wszczęcia postępowania upadłościowego, sposób jego prowadzenia i ukończenia; w szczególności określa ono mienie wchodzące w skład masy oraz sposób postępowania z mieniem nabytym przez dłużnika po wszczęciu postępowania (art. 4 ust. 2 lit. a rozporządzenia).

Projekt nie zawiera postanowień dotyczących transgranicznych aspektów postępowania upadłościowego. Biorąc pod uwagę fakt bezpośredniego stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000, będzie ono miało zastosowanie w postępowaniach upadłościowych o charakterze transgranicznym.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 24 czerwca 2010 r.

BAS-WAPEiM-1110/10

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i
naprawcze (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Maria Nowak) jest
projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy przewiduje zmianę art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361). Zmiana zakłada rozszerzenie katalogu składników mienia wyłączonych z masy upadłości. Zgodnie z projektem do masy upadłości nie będzie wchodzić także mienie w postaci zakładowych lokali mieszkalnych, obejmujące wszelkie zasoby lokalowe upadłego, zamieszkiwane bądź zajmowane na zasadach najmu tytularnego przez pracowników upadłego i ich rodziny.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 12.08. 2010 r.

BSA I – 021 – 99/10

Pan
Lech CZAPLA
Szef
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Sędzino,

W odpowiedzi na pismo z dnia 7 lipca 2010 r., GMA-WP-183-107/10 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do poselskiego projektu **ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze.**

z wyrazami szacunku

Prof. dr hab. Lech GARDOCKI

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz. ....

Data wpływu 13-08.2010

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasieńskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 12 sierpnia 2010 r.

BSA I – 021– 99/10

U W A G I

do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze

Stosownie do treści art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o zasadach zbywania mieszkań będących własnością przedsiębiorstw państwowych niektórych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych oraz niektórych mieszkań będących własnością Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 4 z roku 2001, poz. 24 ze zm.), objęte tą ustawą mieszkania nie wchodzą w skład przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹ kodeksu cywilnego. Oznacza to, iż wymieniane mieszkania nie stanowią elementu zespołu składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do realizacji określonych zadań gospodarczych przedsiębiorstwa. Taka ich właściwość sprawia, że mogą one stanowić przedmiot samodzielnego obrotu, w przeciwieństwie do tych składników przedsiębiorstwa, które podlegają zaliczeniu do tzw. „zorganizowanego zespołu”, a które przykładowo wskazane zostały w 9 punktach powołanego przepisu. W konsekwencji, jako wyłączone ze zintegrowanej całości przedsiębiorstwa, w myśl art. 3 ust. 1 powołanej ustawy, ich zbycie podlega ograniczeniom, ze wskazaniem na preferencje na rzecz uprawnionych najemców, z zagrożeniem nieważności czynności zbycia dokonanej z naruszeniem tych preferencji. Bliżej zasady preferencyjnej sprzedaży omawianych mieszkań określają przepisy art. 4 – 6 ustawy. Wymaga podkreślenia, że uprawnieni najemcy mieszkań nie tracą zastrzeżonych im preferencji także w warunkach procesu likwidacji sprzedawcy bądź jego upadłości, co jednoznacznie wynika z brzmienia art. 1 ust. 2a ustawy, dodanego ustawą zmieniającą z dnia 23 sierpnia 2001 r. (Dz. U. Nr 102 z 2001 roku, poz. 1118).

W świetle powołanych postanowień ustawy nie jest zrozumiałe zawarte w uzasadnieniu projektu ustawy zmieniającej stwierdzenie, wyrażające obawę najemców przed skutkami zbywania lokali „wraz z najemcami lub przejściu na wierzytelność przez osoby trzecie”. Zważywszy na gwarancje przyznane uprawnionym najemcom także w razie procesu likwidacyjnego bądź upadłościowego zbywcy, nie jest też zrozumiałe czemu miałyby służyć proponowane wyłączenie z masy upadłości. Wszak ani pozostawanie w upadłości

ani wyłączenie określonych składników majątkowych z masy upadłości nie prowadzi do zmian podmiotowych w stosunkach własnościowych. Zmianie ulega zarząd majątkiem upadłego. Sprawujący ten zarząd syndyk masy upadłości, w razie przystąpienia do sprzedaży mieszkań, nie może uchybić wskazanym uprawnieniom preferencyjnym.

Powołany w uzasadnieniu projektu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2010 r. (najprawdopodobniej chodzi o wyrok w sprawie IV CSK 292/09, OSNC 2010/6/93), nie daje podstawy do konstruowania w oparciu o niego jakiegokolwiek stanowiska przemawiającego na korzyść przedstawionego projektu. Przedmiotem rozpoznania w tej sprawie jest bowiem żądanie skierowane przeciwko spółdzielni mieszkaniowej o przeniesienie własności lokalu nabytego nieodpłatnie przez spółdzielnię. Tego rodzaju roszczenie przyznane zostało najemcom dawnych mieszkań zakładowych nabytych nieodpłatnie przez spółdzielnię mieszkaniową. W myśl art. 48 ust. 3 – zresztą już nie obowiązującego – ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116), najemcy spółdzielczego lokalu mieszkalnego, który przed przejęciem przez spółdzielnię mieszkaniową był mieszkaniem zakładowym przedsiębiorstwa państwowego, państwowej osoby prawnej lub państwowej jednostki organizacyjnej, przysługuje spółdzielni roszczenie o zawarcie umowy przeniesienia własności lokalu... Tymczasem wymieniona na wstępie ustawa ustanawia uprawnienie najemcy w postaci pierwszeństwa nabycia lokalu odsyłając do przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543) w zakresie sposobu realizacji ustanowionego pierwszeństwa. Chodzi zatem o dwa różne uprawnienia, z tym, że to polegające na pierwszeństwie nabycia wchodzi w rachubę tylko w razie przeznaczenia najmowanego lokalu do zbycia. Jeżeli uprawniony najemca nie skorzysta z przysługującego mu pierwszeństwa, staje się najemcą w stosunku najmu z nabywcą lokalu, w czym trudno upatrywać konieczności poszukiwania dla niego rozwiązań chroniących go przed bliżej niesprecyzowanymi zagrożeniami ze strony nowego wynajmującego.

Ze względów wyżej powołanych, przedstawiony projekt nie może być pozytywnie zaopiniowany.

OPINIA nr 480
Komisji Ustawodawczej

w sprawie poselskiego projektu ustawy
o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze

przyjęta na posiedzeniu
w dniu 2 grudnia 2010 r.

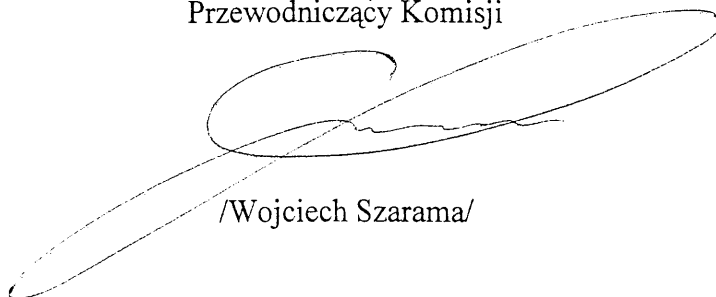
dla Marszałka Sejmu

Komisja Ustawodawcza, na posiedzeniu w dniu 2 grudnia 2010 r., rozpatrzyła skierowany przez Marszałka Sejmu – w trybie art. 34 ust. 8 regulaminu Sejmu RP, celem wyrażenia opinii w świetle zgłoszonych wątpliwości w sprawie zgodności projektu ustawy z Konstytucją RP - poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze.

Komisja, po przedstawieniu projektu i wysłuchaniu ekspertów, przeprowadziła dyskusję. W wyniku głosowania Komisja

- **uznała ten projekt za dopuszczalny.**

Przewodniczący Komisji

/Wojciech Szarama/